

Verslag maart 2014

Marianne (zus van Rob) en ik (de dochter van Rob en Ger) zijn net voor het eerst in Oeganda aangekomen en we zijn verbijsterd. Verbijsterd over alles wat we zien, horen, ruiken. En verbijsterd dat we hier -na alle verhalen en foto's die we in de loop der jaren hebben gehoord en gezien- toch nog steeds zo verbaasd over zijn. Maar: wij zijn er op slag onderste boven van!

Witte reiziger in Kyamagwa

Op weg naar de Agnes School lopen we over een zanderig pad langs verschillende huizen van steen en leem die allemaal één ding gemeen hebben: armoede. Vrouwen koken voor het huis op een vuurtje pap, mannen laden 7 jerrycans op één fiets om kilometers verderop water aan een pomp te gaan halen. En overal waar je kijkt scharrelen kinderen op bloten voetjes rond. Het is droog en heel stoffig en we vragen ons af hoe het er hier uit ziet tijdens de regentijd.

Ook wij gaan niet onopgemerkt door het dorp, want al gauw hoor je kinderstemmetjes 'muzungu! muzungu!' (lees: witte reiziger) roepen en staat er in een mum van tijd een hele schare kinderen om ons heen te lachen en te zwaaien. Sommigen zijn te klein om te lopen en worden door een broertje of zusje gedragen, maar bij anderen vraag je je af waarom zij eigenlijk niet op school zitten.

Er is wel een school, maar die verdient deze benaming eigenlijk niet. In de provisorische 'lokaaltjes' van slechts gescheurd en geroest golfplaat zitten veel te veel kinderen op hun knietjes in het stof. Maar zelfs voor dergelijk onderwijs heeft het overgrote deel van de families hier absoluut niet de middelen. Als we te midden van dit al staan, ervaren we voor het eerst zelf hoe dringend de mensen hier geholpen moeten worden en zijn er diep van onder de indruk. Dit is kind onwaardig.

Een andere school in het dorp

Thank you for buying us a ball!

Als we het hek van de Agnes School dan eindelijk doorlopen, komen gelijk kinderen naar ons toe gerend om ons te begroeten. In de klaslokalen verwelkomen ze ons met Afrikaanse liedjes en vooral met stralende gezichten. We kijken ernaar uit om hier een paar dagen gezamenlijk leuke dingen te doen. We hebben namelijk genoeg bij ons!

Een bevriende lerares uit Duitsland heeft mij Engelse brieven van haar leerlingen meegegeven voor P4, met wie ik druk aan de slag ga om deze te beantwoorden. Een hele opgave aangezien de kinderen in Jinja nog nooit een brief gekregen of geschreven hebben. Maar het resultaat is prachtig! Met P1, de kleintjes die net op school zijn begonnen, hebben we mooie plakwerkjes geknutseld en P5 heeft tekeningen gemaakt van hun school, hun vrienden en zichzelf.

Bovendien introduceren wij 'your special day!' bij de klassen. Omdat bij de meeste kinderen niet duidelijk is wanneer zij precies geboren zijn, is het vieren van een verjaardag -dé dag waar kinderen in westerse landen het hele jaar naar uit kijken- in welke vorm dan ook onmogelijk. En dat terwijl het voor ieder kind juist zo belangrijk is om een keer in het zonnetje te staan. Om die reden mag vanaf dit jaar iedere week in iedere klas één kind het feestvarken zijn, inclusief 'superstar-button', grabbelcadeautje en de keuze van het creatieve vak van die dag zoals bijvoorbeeld knutselen, puzzelen, lezen of lego bouwen. De leraren en leraressen hebben er een echte happening van gemaakt. Een groot succes dus!

Tijdens de pauzes genieten we van de kinderen die zo onbevangen en uitgelaten voetballen, touwtje springen en kennis maken met de frisbees die Marianne heeft meegebracht. Dan komt een klein meisje verlegen naar me toe en geeft me een ananas die haar ouders haar als dank hebben meegegeven. Wanneer de bel klinkt, is het gelijk muisstil op het veld. Bij het klinken van de tweede bel worden nijver alle bloesjes weer in de broek gestopt, rokjes recht getrokken en schoenen weer aangedaan om dan het speelgoed weer op te ruimen en terug naar de klas te gaan. Bij het opruimen van de voetbal glijt één jongetje gauw langs Ger en fluistert in haar oor: "Thank you for buying us a ball!"

Als de rust is weergekeerd vallen ons de kinderen buiten het hek weer op. De kinderen die geen bal hebben, geen mooi schoon uniformpje. Zij kunnen om verschillende redenen nog niet naar school, maar we kunnen ze ook niet laten staan. Vrienden en collega's van Marianne hebben zakken vol met speelgoed en knuffels verzameld, onze zoon Rick heeft ons al zijn autootjes meegegeven en dat gaan we nu uitdelen. Een schrale troost, maar ze zijn er fantastisch blij mee!

Om een indruk te krijgen van de thuissituatie van de kinderen op de school mogen we na schooltijd met Sarah mee naar haar huis lopen. Zij is ongeveer zes jaar en zit in de eerste klas van de Agnes School. Omdat beide ouders zijn overleden, worden zij en haar zusje door oma opgevoed die ons nu hartelijk welkom heet in haar huisje.

Vergeleken met het lemen huisje ernaast lijkt dit stenen huis degelijk, maar achter deze schijnbaar mooie buitenkant schuilt een sober leven. Het is hooguit 10m2 en behalve één enkel tafeltje is er geen enkel meubelstuk. Geen stoel, geen speelgoed, geen water. Het slaapgedeelte waar de oma met haar twee kleinkinderen op de grond slaapt, is slechts afgescheiden met een doek. Gekookt wordt buiten. Financieel zijn zij aangewezen op de hulp van familieleden én natuurlijk op donaties vanuit Nederland, zodat ook het zusje van Sarah volgend jaar naar school kan!

Met Sarah mee naar huis

Plannen voor het komende jaar

Omdat blijkt dat met name de kinderen uit de minder bewoonde gebieden, die leven op het veld of in het bos, moeite hebben om aan het schoolse leven van de eerste klas te wennen, hebben we besloten een kleuterklas te beginnen voor 5-jarigen. We gebruiken hiervoor het klaslokaal van P1 dat 's middags niet wordt gebruikt omdat deze kinderen dan vrij hebben. Juf Marcy van P1 zal de kleuters les gaan geven.

Naast de start van het kleuterklasje hebben we nog een activiteit op stapel staan. Een Nederlandse onderwijzeres heeft voor een school in Oeganda een pakket lesmateriaal ontwikkeld voor kleuter- en eerste klasjes: Happy Start. Het pakket is met name bedoeld om kinderen kennis te laten maken met de Engelse taal. Een vrijwilligster van Edukans, die een jaar in Jinja woont, zal juf Marcy gedurende een aantal weken helpen en trainen bij het gebruik van dit leerpakket.

Wat betreft de lesmethodes in Oeganda valt er nog veel te doen. Gebruikelijk is namelijk een zeer passieve manier van lesgeven waarbij de leraar voorzeft en de kinderen nazeggen of overschrijven. Om de wijze van lesgeven te moderniseren door de kinderen te laten leren begrijpen en ervaren, hebben we twee punten boven aan de lijst gezet.

Ten eerste is een training van de leerkrachten in maart van start gegaan en wordt door Paul Cappendijk begeleid. Deze training wordt gedaan door een Teaching Center (een lerarenopleiding in Oeganda) die zelf zijn opgeleid door de Universiteit van Amsterdam. Wanneer blijkt dat deze training een succes is, zal iedere 'term' een training aan de leerkrachten gegeven worden en dat gedurende twee jaar.

Daarnaast willen we de horizon van de kinderen, die nu niet verder reikt dan 500m rond hun huis, door middel van uitstapjes verbreden. Te denken valt bijvoorbeeld aan bezoeken aan de Nijl, een suikerriet- of theeplantage of een hotel of ziekenhuis met de klassen vanaf P3.

Een volgend punt op de lijst is het verbeteren van de watervoorziening. Momenteel is er om de haverklap geen water waardoor het de kinderen niet kan worden aangeleerd om de wc door te spoelen en handen te wassen. Om dat probleem op te lossen, zal er een grote watertank worden gebouwd, zodat er te allen tijde water voor het toilet, de keuken en de schoonmaak beschikbaar zal zijn.

Een andere overweging was de school van elektriciteit te voorzien. Omdat dit echter een vrij grote investering zou zijn en we niet zeker zijn of dit voor lesmateriaal gebruikt zou worden, hebben we hier vanaf gezien.

Om de kinderen op de Agnes School ook in de toekomst het best mogelijke onderwijs te kunnen bieden, tot slot de volgende oproep:

Wie kent een leerkracht uit zijn of haar omgeving die gedurende 3 of 6 maanden op de Agnes School de leerkrachten wil helpen het lesgeven te verbeteren? Mogelijk zijn er gepensioneerde leerkrachten of leerkrachten die een 'sabbatical'-jaar willen nemen om vrijwilligerswerk in Oeganda te doen. Wij horen het graag!

En omdat de kinderen in de directe omgeving net zo goed dezelfde kans op een beter leven verdienen en zo dringend nodig hebben, ook namens Marianne en mij het verzoek dit project en de Agnes School in de toekomst verder bij vrienden en familieleden onder de aandacht te brengen...

Daniel en zijn vriendje

... zodat ook Daniel en zijn vriendje volgend jaar aan de andere kant van het hek spelen!

Inmiddels zijn Marianne en ik weer thuis, maar ons hart is nog steeds in Oeganda. Dit land laat ons nooit meer los!

Stephanie Stauffer-van de Wijngaert